

Jutlus K, 14.02.18 kell 18.00, palvapäev

Lektsioonid: Jl 2:12–17; Mt 6:16–21

Pihikõne: aluseks peapiiskopi karjasekiri palvapäevaks

Jutlus: 2Pt 1:1–11

Laulud: 63 (1–3); 473 (1); 215 (1–5, 6); 346 (1–3); 474; 67 (1–4)

Siimeon Peetrus, Jeesuse Kristuse sulane ja apostel – neile, kelle osaks on saanud meie omaga sama kallis usk meie Jumala ja Päästja Jeesuse Kristuse õiguse läbi: Armu ja rahu saagu teile rohkesti Jumala ja Jeesuse, meie Issanda tundmise kaudu! Tema jumalik vägi on meile kinkinud kõik, mis on vajalik eluks ja vagaduseks, tema tundmise kaudu, kes meid on kutsunud omaenese kirkuse ja väärikussega. Sel viisil on meile kingitud kõige kallimad ja suuremad töötused, et te nende kaudu võiksite põgeneda kaduvusest, mis valitseb maailmas himude tõttu, ja saada jumaliku loomuse osaliseks. Just seepärast te peategi olema kõigiti valmis arendama oma usus voorust, vooruses tunnetust, tunnetuses kasinust, kasinuses kannatlikkust, kannatlikkuses vagadust, vagaduses vennalikkust, vennalikkuses armastust, sest kui teil seda kõike on, ja veel rikkalikult, siis te ei jää laisaks ega viljatuks meie Issanda Jeesuse Kristuse tundmises; kuid kellel seda pole, on pime ja lühinägelik; ta on unustanud, et on puhastatud oma endistest pattudest. Seepärast, vennad, olge veelgi innukamad kindlustama oma kutsumist ja äravalimist, sest kui te seda teete, ei väärata te iial. Sest nõnda võimaldatakse teile takistamatu sissepääs meie Issanda ja Päästja Jeesuse Kristuse igavesse kuningriiki.

Tänapäeval saab Piiblit osta igast raamatupoest, nii nagu saab osta koraani ja võib-olla ka mõne teise religiooni pühi raamatuid. Siiski on Piibel ja arvatavasti ka teised pühad raamatud algselt kirjutatud ikkagi kitsale usklike ringile, kes sai aru mida ja milleks on kristlase Jumal või mõne teise usundi (jumal) lasknud sinna nende jaoks midagi kirja panna.

Sellepärast võibki nii olla, et kui üks inimene võtab ilma ettevalmistuseta kätte Piibli ja hakkab lugema, siis paneb ta selle arvatavasti varsti käest: kas siis seetõttu, et loetu on raskesti mõistetav, et see tundub oma arhailisuses naiivne või siis mõnel muul põhjusel.

Seega on Pühakirja mõistmiseks tarvis mingit ettevalmistust. Mis see võiks olla? Pühakirja mõistmiseks on tarvis nimelt usku. Kui me Piiblit loeme, siis näeme, et see raamat ei eelda sugugi, et usku on kõigil inimestel. Pigem vastupidi. Jeesus ütleb Lk 18:8 isegi nii: „Ometi, kui Inimese Poeg tuleb, kas ta leiab usku maa pealt?”

Siiski on maapeal usu kandja olemas ja see on kirik, Kristuse kogudus. Täna kirjakohtas pöördub apostel Peetrus oma 2. kirjas just nende poole, kellele on „osaks saanud“, seega kingitud usk Jumalasse Jeesuse Kristuse läbi.

Peetrus ütleb, et Kristuse jumalik vägi on usklikele kinkinud usu läbi vastuvõtmiseks kõik, mida meil on tarvis „eluks ja vagaduseks“. Mida on siis meil tarvis eluks ja vagaduseks? Kas süüa-juua, kehakatet ja peavarju, koolitarkust, tööd ja lähedaste hoolitsust? Seda kõike muidugi ka. Aga Peetrus peab neist ülemaks „kalleid ja suuri töotusi“, mille me oleme saanud „Kristuse tundmise kaudu, kes meid on kutsunud omaenese kirkuse ja väärikussega“.

Mis need kallid ja suured töötused on? Peetrus nimetab 4. salmis selleks töötuseks saamist „jumaliku loomuse osaliseks“. Kas tõesti saab inimene jumaliku loomuse, saab Jumalaks? Nõnda Pühakiri tõepoolest töötab! Tõenduseks, et me ei eksi, võime vaadtata, mida on öeldud 1Jh 3:2: „Armsad, me oleme nüüd Jumala lapsed, ja veel ei ole saanud avalikuks, kes me ükskord oleme. Me teame, et kui tema saab avalikuks, siis me oleme tema sarnased, sest siis me näeme teda, nii nagu ta on.“

Tuletan vahemärkusena jälle meelde, et Peetrus kõneleb siin neile, kes jagavad tema usku Jeesusesse Kristusesse. Mõte Jumala sarnaseks saamisest pole mõeldud kogudusest väljaspool seisjale.

Aga vaadake edasi nende „kallite ja suurte töötustega“ seonduvat. Kui midagi kingitakse siis tuleb see ka vastu võtta. Kuid sellest on vähe. Me võime kingituse vastu võtta, kuid suhtuda sellesse

ükskõikselt ja jätta see n-ö riulinurgale tolmuma. Peetrus ütleb, et sellise suurepärase töötuse vastuvõtmiseks on tarvis end ette valmistada. Tuleb arendada. Ei tule aga arendada oma ihu ega mõistust, jõukust ega ühiskondlikku positsiooni, vaid midagi muud, mida Peetrus loetleb pika ahelana: ühest tuleneb teine.

Kõigepealt algab kõik usust. See, nagu ennist rääkisime, on ka üldse aluseks, et me võime omada seda kallist Jumala töötust saada tema sarnaseks. Seda, kust me usu saame, teavad kogenud kristlased hästi: meid ristitakse Jeesuse Kristuse nimesse ja siis me saame Püha Vaimu anni, kes kasvatab meis usku. Vaim võib muidugi täita ka ristimata inimese, kuid järgmine samm on ikkagi ristimine ja seepärast peaks ikka ütlema, et ristimine ja usk käivad koos.

Usust tuleb vooruslikkus. Tõesti, kui me usume Kristuse surma ja ülestõusmisse, usume sõna ristist, siis saab risti vägi Püha Vaimu läbi ka meie omaks ja me kasvame moraalselt paremateks inimesteks: meil on lihtsam täita kümmet käsku ja ka võib-olla Kristuse Mäejutluse käske. Siiski tuleb meil luterlastena meeles pidada, et vooruslikkus pole usu eeldus. Kui moraal läheb usuga sassi, siis võime me hakata vooruslikkuse kaudu taotlema Jumala heakskiitu. Usk Jumalasse aga ei muuda meid moraaliüngreiks, vaid teeb vabaks Jumala väes.

Vooruslikkusest tuleb tunnetus. Läänudpühapäevases jutluses kõnelesime Pauluse armastuse ülemlaulust 1Kr 13, mille 12. salmis on kirjutatud: „Praegu ma tunnetan poolikult, siis aga tunnetan täiesti, nagu minagi olen täiesti tunnetatud.“ Koos sellega, et me muutume Kristuse risti väe läbi vooruslikumaks, tuleb ka tunnetus selle kohta, et Jumal on meile tõepoolest patud andeks andnud. Ja meie südamesse tuleb rahu.

Tunnetusest tuleb kasinus. Seda omadust võib nimetada ka „enesevalitsuseks“, nii on seda tõlgitud just tuntud kohas Gl 5:22j, kus räägitakse Püha Vaimu viljadest. Olles saanud Jumala tunnetuse läbi rahu, et Jumal on meile tõepoolest meie patud andeks andnud, ei jookse me enam otsides mööda maailma ringi, vaid suudame leppida sellega mis meil on, selle üle isegi rõõmustades.

Seepärast tuleb kasinusest kannatlikkus. Jeesus ütleb Lk 21:19: „Oma vastupidavusega kannatustes te pärite oma hinge.“ Kui meil on head päevad, siis täname Jumalat nende eest. Kui aga halvad päevad, siis oskame samuti näha neis Jumala ligiolu ning suudame ära oodata olukorra paranemise.

Kannatlikkusest tuleb vagadus. Vagaduse ehk jumalakartuse kohta kirjutab Paulus 1Tm 2:1j: „Ma kutsun siis üles anuma, palvetama, tegema eestpalveid ja tänupalveid kõigi inimeste eest, kuningate ja kõigi ülemuste eest, et me võiksime elada vaikset ja rahulikku elu kõiges jumalakartuses ja väärikuses.“ Tõepoolest vagadena saame me elada rahulikult, teades oma kohta maailmas, täita oma ülesandeid, mis on meile meie elus antud.

Vagadusest tuleb vennalikkus. Rm 12:10: „Vennaarmastuses olge üksteise vastu hellad, vastastikusel austusel jõudke üksteisest ette!“ Ristiinimesed on üksteist ikka nimetanud õdedeks ja vendadeks Kristuses. Kui inimene on jumalakartlik ehk vaga, siis ei pea ta end paremaks teistest ega ka teisi paremaks endast – justnagu see peab olema armsate õdede ja vendade keskel Jumala perekonnas.

Ja lõpuks, vennalikkusest tuleb armastus. Armastus on seesama *agápe*, millest me möödnud pühapäeval 1Kr 13 alusel rääkisime. Paulus ütleb seal: taotlege armastust. Ja nüüd me saame õigupoolest aru, mida see armastuse taotlemine tähendab. Kõik algab usust ja jõuab läbi kristlike vooruste ahela Püha Vaimu toel armastuseni. Armastus pole seega enam sõnakõlks, vaid täitub sügava vaimuliku sisuga.

Kui meil on lõpuks seda sügavasululist armastust, siis, ütleb Peetrus, „te ei jää laisaks ega viljatuks meie Issanda Jeesuse Kristuse tundmises“. Aga kellel seda pole, on „pime ja lühinägelik; ta on unustanud, et on puhastatud oma endistest pattudest“.

Apostel Peetrus lõpetab oma kõne meie kirjakohas üleskutsega kindlustada oma kutsumist ja äravalimist, sest kui me seda teeme, ei väärata me iial. Sest nõnda võimaldatakse meile takistamatu sissepääs meie Issanda ja Päästja Jeesuse Kristuse igavesse kuningriiki.

Täna on palvepäev ja me palume Issandalt usku üheltpoolt neile, kes on väljaspool: oma rahvale, oma lähedastele, kes pole Kristuse ihus. Aga usklikena palume Issandalt endale ja oma kogudusele arenemist usus kuni armastuseni. Ärgem jäägem lootma juba saavutatule, sest nii ei kindlusta me oma kohta Kristuse igaveses kuningriigis! Aamen.